

Wybrane aspekty wykonywania zawodu technika farmaceutycznego, z punktu widzenia podmiotu, w którym wykonywany jest ten zawód medyczny.

Dnia 26 marca 2024 r. wejdzie w życie **ustawa z dnia 17 marca 2023 r. o niektórych zawodach medycznych** (Dz. U. z 2023 r. poz. 1972), która określa zasady wykonywania 15 zawodów medycznych, **w tym zawodu technika farmaceutycznego**, warunki ustawicznego rozwoju zawodowego osób wykonujących zawody medyczne oraz zasady ich odpowiedzialności zawodowej.

Wykonywanie zawodu technika farmaceutycznego.

Zgodnie z ustawą **wykonywanie zawodu technika farmaceutycznego** polega na wykonywaniu, w zakresie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r.

- Prawo farmaceutyczne, czynności zawodowych w zakresie sporządzania i wytwarzania produktów leczniczych oraz prowadzenia obrotu produktami leczniczymi, wyrobami medycznymi, suplementami diety i środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz innymi produktami dopuszczonymi do obrotu w aptece na podstawie przepisów prawa.

Warunki dopuszczenia do wykonywania zawodu medycznego

Ustawa określa **warunki, jakie trzeba spełnić, by można było legalnie wykonywać zawody** w niej zdefiniowane. Do wykonywania zawodu medycznego jest uprawniona osoba, która **spełnia łącznie następujące warunki:**

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) wykazuje znajomość języka polskiego w mowie i piśmie w zakresie niezbędnym do wykonywania danego zawodu medycznego oraz złożyła oświadczenie o następującej treści: „Oświadczam, że władam językiem polskim w mowie i piśmie w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu medycznego” (warunek ten uważa się za spełniony, jeżeli osoba uzyskała wykształcenie niezbędne do wykonywania zawodu medycznego po ukończeniu studiów prowadzonych w języku polskim lub uzyskała kwalifikacje po ukończeniu publicznej albo niepublicznej szkoły kształcącej w danym zawodzie medycznym w języku polskim albo uzyskała kwalifikacje do wykonywania danego zawodu medycznego w ramach kształcenia prowadzonego w języku polskim);
- 5) posiada wykształcenie, kwalifikacje lub odpowiedni dokument:
 - a) wykształcenie uzyskane w systemie szkolnictwa wyższego i nauki, kwalifikacje uzyskane w systemie oświaty lub inne kwalifikacje, wymagane do wykonywania

danego zawodu medycznego, określone w załączniku do ustawy, i posiada dokument potwierdzający uzyskanie tego wykształcenia lub tych kwalifikacji,

(- rozpoczęła po dniu 31 sierpnia 2019 r. szkołę policealną publiczną lub nie publiczną i uzyskała dyplom zawodowy w zawodzie technik farmaceutyczny lub

- rozpoczęła przed dniem 1 września 2018 r. szkołę policealną publiczną lub niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskała tytuł zawodowy technik farmaceutyczny lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik farmaceutyczny); lub

b) kwalifikacje wymagane do wykonywania danego zawodu medycznego uzyskane w państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, uznane w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334); lub

c) dokument potwierdzający uzyskanie kwalifikacji wymaganych do wykonywania danego zawodu medycznego wydany w państwie innym niż państwo członkowskie Unii Europejskiej, Konfederacja Szwajcarska lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, uznany w Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z przepisami o szkolnictwie wyższym i nauce, za równoważny odpowiedniemu polskiemu dyplomowi i tytułowi zawodowemu; lub

d) kwalifikacje wymagane do wykonywania danego zawodu medycznego uzyskane przed dniem 1 stycznia 2021 r. w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, uznane w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej; lub

e) dokument uprawniający do wykonywania danego zawodu medycznego uznany na mocy umowy międzynarodowej lub porozumienia;

6) posiada wpis do Centralnego Rejestru Osób Uprawnionych do Wykonywania Zawodu Medycznego.

Wpis do Centralnego Rejestru

- Osoba wykonująca zawód medyczny, która spełnia warunki określone powyżej w pkt 1–5, **podlega obowiązkowemu wpisowi do Centralnego Rejestru Osób Uprawnionych do Wykonywania Zawodu Medycznego (CROUWZM).**
- Poza okresem przejściowym od 26 marca 2024 r. do 26 marca 2025 r., **zawód medyczny można wykonywać od dnia uzyskania tego wpisu.**

- Osoby, **które w dniu wejścia w życie ustawy spełnią warunki** określone powyżej w pkt 1–5, będą **mogły wykonywać zawód** medyczny w **okresie roku od dnia wejścia w życie ustawy o niektórych zawodach medycznych bez uzyskania wpisu do rejestru**.

Oznacza to, że mają 12 miesięcy czasu na uzyskanie wpisu do CROUWZM, ale **wniosek musi być złożony nie później niż w okresie 6 miesięcy** od dnia wejścia w życie ustawy.

- Osoba ubiegająca się o wpis do rejestru składa **wniosek o wpis** do rejestru do organu właściwego **za pośrednictwem rejestru** prowadzonego odrębnie dla każdego wykonywanego zawodu medycznego.

Organ właściwy dokonuje wpisu do rejestru przez potwierdzenie danych zawartych we wniosku o wpis do rejestru i nadanie indywidualnego identyfikatora wpisu. Złożenie wniosku o wpis do rejestru podlega opłacie w wysokości 100 zł.

Jawność Centralnego Rejestru i zaświadczenie.

- Rejestr jest jawny w zakresie danych i informacji dotyczących osoby wykonującej zawód medyczny:
 - 1) numeru wpisu,
 - 2) indywidualnego identyfikatora wpisu,
 - 3) daty wpisu,
 - 4) nazwy wykonywanego zawodu medycznego,
 - 5) imienia (imion) i nazwiska osoby wykonującej zawód medyczny,
 - 6) nazwy i danych rejestrowych podmiotu oraz adresu miejsca wykonywania zawodu medycznego,
 - 7) informacji o zawieszeniu uprawnienia do wykonywania zawodu medycznego,
 - 8) informacji o zaprzestaniu wykonywania zawodu medycznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 9) informacji o wznowieniu wykonywania zawodu medycznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 10) daty utraty uprawnienia do wykonywania zawodu medycznego wraz z podaniem przyczyny,
 - 11) informacji o tymczasowym zawieszeniu uprawnienia do wykonywania zawodu medycznego albo o ograniczeniu zakresu czynności w jego wykonywaniu.
- Osoba wpisana do rejestru może uzyskać zaświadczenie o wpisie. Zaświadczenie ma postać wydruku z systemu teleinformatycznego, zawiera dane określone w punktach 1) – 5) powyżej i może je uzyskać jedynie osoba wpisana do rejestru w zakresie danych dotyczących wyłącznie tej osoby. Wydanie zaświadczenia o wpisie do rejestru nie podlega opłacie skarbowej.

Utrata uprawnienia do wykonywania zawodu i przerwa w wykonywaniu zawodu.

- Osoba wykonująca zawód medyczny **traci uprawnienia do wykonywania zawodu** medycznego w przypadku:
 - 1) utraty albo ograniczenia zdolności do czynności prawnych (skutek orzeczenia sądu w postępowaniu cywilnym);
 - 2) pozbawienia praw publicznych (skutek orzeczenia sądu w postępowaniu karnym);
 - 3) prawomocnego skazania za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe;
 - 4) pozbawienia uprawnienia do wykonywania zawodu medycznego w trybie postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej (orzeczona kara przez Komisję Odpowiedzialności Zawodowej).
- W przypadku zaistnienia wyżej wskazanych okoliczności, śmierci osoby wpisanej do rejestru albo dokonania niezgodnego ze stanem faktycznym wpisu do rejestru organ właściwy dokonuje wykreślenia tej osoby z rejestru.
- Ustawa o niektórych zawodach medycznych reguluje też kwestię **przerwy w wykonywaniu zawodu**. Osoba, która nie wykonywała zawodu medycznego przez okres dłuższy niż 5 lat w okresie ostatnich 6 lat, a zamierza podjąć jego wykonywanie, jest **zobowiązana przez okres 6 miesięcy od dnia podjęcia jego wykonywania wykonywać go pod nadzorem**.

Nadzór, sprawuje inna osoba wykonująca ten sam zawód medyczny, lekarz, lekarz dentyista, pielęgniarka, farmaceuta albo fizjoterapeuta, posiadający co najmniej 5-letnie doświadczenie zawodowe oraz zasób wiedzy i umiejętności zapewniający właściwą realizację czynności zawodowych przez osobę wykonującą zawód medyczny pod nadzorem.

Osobę sprawującą nadzór wyznacza osoba kierująca podmiotem, w którym jest wykonywany zawód medyczny pod nadzorem.

Szczegółowe warunki wykonywania zawodu medycznego pod nadzorem określa umowa zawarta między osobą wykonującą dany zawód medyczny a podmiotem, w którym jest wykonywany zawód medyczny pod nadzorem.

Okres wykonywania zawodu medycznego pod nadzorem wlicza się do okresu wykonywania zawodu medycznego.

W okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii okres wykonywania zawodu medycznego pod nadzorem wynosi 3 miesiące od dnia podjęcia jego wykonywania.

Ustawiczny rozwój zawodowy

- Ustawa o niektórych zawodach medycznych reguluje kwestię **praw i obowiązków w zakresie rozwoju zawodowego**. Przede wszystkim ustanawia zasadę, że osoba

wykonywająca zawód medyczny ma prawo i obowiązek ustawicznego rozwoju zawodowego przez **aktualizację swojej wiedzy i umiejętności zawodowych**.

- Ustawiczny rozwój zawodowy może być realizowany **przez kształcenie podyplomowe lub doskonalenie zawodowe w następujących formach**:
 - 1) szkolenia specjalizacyjnego – na zasadach określonych w ustawie z 24 lutego 2017 r. o uzyskiwaniu tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia:
 - 2) kursu kwalifikacyjnego;
 - 3) kursu doskonalącego;
 - 2) samokształcenia.
- Osobie wykonującej zawód medyczny podnoszącej kwalifikacje zawodowe w ramach ustawicznego rozwoju zawodowego przysługuje, na jej wniosek, **urlop szkoleniowy** w wymiarze do 6 dni roboczych rocznie, płatny według zasad obowiązujących przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy.
- **Koszty ustawicznego rozwoju** zawodowego ponosi osoba wykonująca zawód medyczny lub podmiot, w którym wykonuje ona zawód medyczny, lub jednostka prowadząca daną formę ustawicznego rozwoju zawodowego.

Odpowiedzialność zawodowa

- Osoby wykonujące zawód medyczny **podlegają odpowiedzialności zawodowej za zawinione naruszenie przepisów związanych z wykonywaniem danego zawodu medycznego**, zwane „przewinieniem zawodowym”.

Przewinieniem zawodowym nie będzie każde naruszenie prawa powszechnie obowiązującego, a jedynie **zawinione naruszenie przepisów związanych z wykonywaniem zawodu** – prawa ochrony zdrowia, m.in.

 - a) ustawy o niektórych zawodach medycznych,
 - b) ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
 - c) ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.

Przewinienie zawodowe dotyczy tylko naruszenia prawa, natomiast ze względu na brak kodeksów etyki, nie dotyczy naruszenia etyki zawodowej.
- Nie można wszcząć postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej, jeżeli od chwili popełnienia czynu upłynęły 3 lata.

Bieg przedawnienia przerywa każda czynność podjęta przez rzecznika dyscyplinarnego.

Nie można wymierzyć kary za przewinienie zawodowe, jeżeli od chwili jego popełnienia upłynęło 5 lat.

Jeżeli czyn stanowi jednocześnie przestępstwo albo wykroczenie, ustanie karalności przewinienia zawodowego następuje nie wcześniej niż ustanie karalności tego przestępstwa, lub wykroczenia.

- Organami postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej są rzecznik dyscyplinarny i Komisja Odpowiedzialności Zawodowej.
- Komisja może orzec w stosunku do osoby wykonującej zawód medyczny mającej status obwinionej w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej poniższe kary:
 - 1) upomnienia,
 - 2) nagany,
 - 3) kary pieniężnej,
 - 4) zawieszenia uprawnienia do wykonywania zawodu medycznego na okres do 5 lat,
 - 5) pozbawienia uprawnienia do wykonywania zawodu medycznego.
- **Karę pieniężną** wymierza się w wysokości od jednokrotnego do trzykrotnego minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 stycznia 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Kara pieniężna może zostać orzeczona także obok kar wymienionych powyżej w pkt 1, 2, 4 i 5, co oznacza, że może ona mieć charakter samoistny lub dodatkowy.
- **Karę zawieszenia uprawnienia do wykonywania zawodu medycznego** orzeka się w miesiącach i latach. Bieg kary zawieszenia rozpoczyna się z dniem uprawomocnienia się orzeczenia. Osoba zawieszona **nie może wykonywać zawodu w żadnej formie.**
- Orzeczenie **kary pozbawienia uprawnienia do wykonywania zawodu medycznego** powoduje **skreślenie z rejestru bez prawa ubiegania się o ponowny wpis do rejestru przez okres 10 lat** od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.
- Prawomocne ukaranie karą zawieszenia oraz pozbawienia uprawnienia do wykonywania zawodu medycznego stanowi **podstawę do rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika albo umowy cywilnoprawnej**, na podstawie której osoba wykonująca zawód medyczny wykonuje ten zawód.
- Kara orzeczona za przewinienie zawodowe **ulega zatarciu** z mocy prawa po upływie:
 - 3 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu karą upomnienia, nagany i kary pieniężnej;
 - 5 lat od dnia wykonania orzeczenia o ukaraniu karą zawieszenie uprawnienia do wykonywania zawodu medycznego i pozbawienie uprawnienia do wykonywania zawodu medycznego.Z chwilą zatarcia ukaranie uważa się za niebyłe. W przypadku osoby wpisanej do rejestru **zatarcie ukarania następuje przez usunięcie z rejestru wpisu o ukaraniu.**